

REFERAT Psykiatri- og socialudvalget d. 11-11-2020

Mødedato Onsdag d. 11. november 2020 kl. 13:00

Mødested Konference 1, stuen, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Præsentation af Specialområde Socialpsykiatri Voksne (kl. 13.00-13.45) #.....	3
Temadrøftelse om magtanvendelse i Socialområdet i Region Midtjylland (kl. 13.45-14.40) #.....	4
Temadrøftelse om nedbringelse af tvang i Region Midtjylland (kl. 14.40-15.25) #.....	5
Godkendelse af plan for etablering af nyt retspsykiatrisk sengeafsnit i Aarhus Universitetshospital I	7
Orientering om sammenhængende behandling af somatisk sygdom ved samtidig psykiatrisk sygdom	11
Inddragelse i projektet Ny psykiatri i Viborg #.....	14
Nye anbefalinger på akutområdet.....	16
Løbende orientering om diverse emner i forbindelse med Covid-19 #.....	19
Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #.....	20
Gensidig orientering #.....	21

Punkt 1: Præsentation af Specialområde Socialpsykiatri Voksne (kl. 13.00-13.45) #

1-00-24-19

Sagsfremstilling

Områdechef Heinz Jacobs og afdelingsleder Peter Tanghus vil på mødet give en præsentation af Specialområde Socialpsykiatri Voksne. Der er afsat ca. 40 minutter til præsentationen.

Om Specialområde Socialpsykiatri Voksne

Specialområdet Socialpsykiatri Voksne er Region Midtjyllands samlede sociale tilbud til voksne med svære psykiske sygdomme og komplekse problemstillinger.

Specialområdetets borgerrettede arbejde er centreret omkring de seks botilbud:

- Gårdhaven, Viborg
- Sct. Mikkel, Viborg
- Pilebakken, Them
- Sønderparken, Hornsyld
- Tangkær - SP (Social Psykiatri), Ørsted
- Tangkær - HS (Huntingtons Sygdom), Ørsted

Målgruppen er mennesker med svær psykisk sygdom, som på grund af denne sygdom har massive funktionsnedsættelser, der blandt andet giver sig udtryk i

- kognitive forstyrrelser
- sociale problemer
- emotionelle problemer
- praktiske problemer, eksempelvis i forbindelse med egenomsorg, husholdning og/ eller økonomi

De seks botilbud henvender sig til mere specifikke målgrupper, f.eks. borgere med demens, spiseforstyrrelser, selvskaade, retslige foranstaltninger, Huntingtons sygdom, personlighedsforstyrrelser og afhængighed.

For yderligere information om Specialområde Socialpsykiatri Voksne henvises til specialområdetets hjemmeside: <https://www.svo.rm.dk/>

Beslutning

Områdechef Heinz Jacobs og afdelingsleder Peter Tanghus præsenterede Specialområde Socialpsykiatri Voksne.

Der var i præsentationen fokus på behovet for højt specialiserede tilbud til de forskellige målgrupper i specialområdet, herunder udviklingen i efterspørgslen fra kommunerne om tilbud til særligt udfordrende målgrupper.

Ole R. Andersen og Jacob Klærke var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Temadrøftelse om magtanvendelse i Socialområdet i Region Midtjylland (kl. 13.45-14.40) #

1-00-24-19

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget har aftalt en temadrøftelse om magtanvendelse i Socialområdet i Region Midtjylland.

Der er følgende program for temadrøftelsen:

1. Dilemmaer i forbindelse med magtanvendelse kontra selvbestemmelse med udgangspunkt i konkrete cases. ved afdelingsleder Peter Tanghus, Specialområde Socialpsykiatri Voksne
2. Dilemmaerne og balancerne i arbejdet med magtanvendelser, og hvordan man arbejder med at omsætte kompliceret lovgivning om magtanvendelser i praksis.
  - Typer af magtanvendelse.
  - Hvilke data har vi og hvad fortæller de os.
  - Balancen mellem selvbestemmelsesret og omsorgspligt.
  - Skjult magt

ved jurist Ronnie Berlin Wils, Socialstaben

3. Tværgående organisering og initiativer vedrørende forebyggelse, håndtering og læring af magtanvendelser. ved socialdirektør Ann-Britt Wetche og områdechef Heinz Jacob

Der er vedlagt et baggrundsnotat om magtanvendelser på socialområdet.

Der er afsat ca. 45 minutter til temadrøftelsen.

Beslutning

Afdelingsleder Peter Tanghus, Specialområde Socialpsykiatri Voksne, indledte med en række konkrete cases, der illustrerede de dilemmaer i forhold til magtanvendelse kontra selvbestemmelse, som medarbejderne på socialområdet møder i deres daglige arbejde.

Jurist Ronnie Berlin Wils, Socialområdet i Region Midtjylland, redegjorde herefter for dilemmaer og balancer i arbejdet med magtanvendelser, og hvordan man i Socialområdet arbejder med at omsætte kompliceret lovgivning om magtanvendelser i praksis i mødet med borgerne ude på tilbuddene.

Afslutningsvist orienterede socialdirektør Ann-Britt Wetche, Socialområdet i Region Midtjylland, og områdechef Heinz Jacob, Specialområde Socialpsykiatri Voksne, om den tværgående organisering og initiativer vedrørende forebyggelse, håndtering og læring af magtanvendelser.

Psykiatri- og socialudvalget drøftede i forlængelse af præsentationerne behovet for, at der skabes et mere nuanceret billede af magtanvendelser.

Socialdirektør Ann-Britt Wetche orienterede under dette punkt endvidere om socialt anbragte unge og domsanbragte unge på lukkede institutioner.

Ole R. Andersen og Jacob Klærke var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Notat om magtanvendelser på Socialområdet

Punkt 3: Temadrøftelse om nedbringelse af tvang i Region Midtjylland (kl. 14.40-15.25) #

1-31-72-5-20

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget har aftalt en temadrøftelse om brugen af og forebyggelse af tvang i Region Midtjylland.

Sygeplejefaglig direktør Claus Lassen Graversen, Psykiatrien i Region Midtjylland vil på mødet give et oplæg om status på arbejdet med at nedbringe tvang i Region Midtjylland med henblik på en efterfølgende drøftelse i udvalget, herunder input til det videre arbejde med nedbringelse af tvang i Region Midtjylland.

Claus Lassen Graversen vil desuden kort orientere om betydningen af to nye nationale vejledninger til registrering af tvang samt om en dom fra Menneskerettighedsdomstolen i september 2020 vedrørende en langvarig bæltefiksering.

Der er afsat ca. 45 minutter til temadrøftelsen mm.

Status på arbejdet med at nedbringe tvang

Region Midtjylland indgik i 2014 en partnerskabsaftale med Sundheds- og Ældreministeriet om, at antallet af patienter, som tvangsfikseres, skulle være halveret i 2020, og at den samlede tvangsanvendelse i psykiatrien skulle reduceres.

Der er siden arbejdet intensivt med at nedbringe brugen af tvang i Region Midtjylland. I 2016 og 2017 var udviklingen dog ikke tilfredsstillende, og der blev derfor igangsat en række ekstra initiativer for at styrke indsatsen, hvorefter udviklingen begyndte at gå den rigtige vej. Fra slutningen af 2017 og frem er der sket et betydeligt fald i antallet af patienter, som bæltefikseres i Region Midtjylland, ligesom udviklingen i brugen af fastholdelser og beroligende medicin er stagneret.

I 2019 lykkedes det at nå årets delmål om bæltefiksering af maksimalt 269 unikke patienter. I 2020 er måltallet maksimalt 225 patienter, hvilket vil svare til en reduktion på 50 % i forhold til baselineperioden 2011-2013. Dette mål nås desværre ikke i år. Fra januar til og med september 2020 blev i alt 246 patienter bæltefikseret i Region Midtjylland. Dette er en stigning i forhold til 2019, hvor 209 patienter i samme periode blev bæltefikseret. Niveaulet er dog stadig væsentligt lavere end i 2017 og 2018, hvor antallet var henholdsvis 351 og 281 patienter.

Både direktionen og psykiatrilæden har fortsat et skarpt fokus på området, og der arbejdes fortsat målrettet på at nedbringe brugen af tvang i både psykiatrien og somatikken. Der er igangsat en række initiativer det seneste år, herunder blandt andet udarbejdet lokale handleplaner for alle de psykiatriske afdelinger, implementeret kurser i deeskaleringsteknikker med henblik på forebyggelse og nedtrapning af konfliktsituationer for at undgå brugen af tvang samt etableret indsatser til de sværest syge patienter.

Udviklingen i brugen af tvang i Region Midtjylland og om de iværksatte tiltag er nærmere beskrevet i det vedlagte bilag om status på nedbringelse af tvang i Region Midtjylland 2020.

Orientering om nye vejledninger til registrering af tvang

Den 10. august 2020 kom der to nye vejledninger til psykiatriloven vedrørende registrering af tvang. Ændringen består i, at alle fikseringer i forbindelse med tvangsbehandling nu skal registreres særskilt. Tidligere har de været registreret som "tilladelige", fordi de er udført i forbindelse med anden behandling, f.eks. medicin med tvang eller ernæring med tvang. Det forventes i forlængelse heraf, at der fremover vil ses en stigning i antallet af påbegyndte bæltefikseringer, når alle fikseringer i forbindelse med tvangsbehandling skal registreres særskilt.

Orientering om dom fra Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har truffet afgørelse i en sag om en patient, der i 2013 var bæltefikseret i en periode på ca. 23 timer på en psykiatrisk afdeling. Det har tidligere fremgået i medierne, at der var tale om patient på Risskov Psykiatriske Afdeling. Dette er dog ikke korrekt. Fikseringen er således ikke foregået i Region Midtjylland, men i Region Sjælland. Det fremgår af dommen, at den tidligere patient i dag er bosiddende i Aarhus.

Der kan læses mere om dommen og Psykiatriens opfølgning herpå i det vedlagte notat om dommen.

Beslutning

Sygeplejefaglig direktør Claus Lassen Graversen, Psykiatrien i Region Midtjylland, orienterede om status på indsatsen med at forebygge tvang i Region Midtjylland, herunder om de aktuelle tal for bæltefikseringer mm., samt om overvejelser om, hvad der skal ske, når Partnerskabsaftalen med Regeringen om nedbringelse af tvang udløber med udgangen af 2020.

Claus Lassen Graversen orienterede desuden om, hvordan Psykiatrien i Region Midtjylland har fulgt op på en nylig dom fra Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg, hvor der i en sag fra Region Sjælland er udtalt kritik i forhold til nogle forhold i forbindelse med en langvarig bæltefiksering.

Endelig blev der orienteret om to nye nationale vejledninger til registrering af tvang, som alt andet lige må formodes at medføre en stigning i antallet af tvangsfikseringer alene på grund af den nye registreringspraksis.

Ole R. Andersen og Jacob Klærke var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Status på nedbringelse af tvang i Region Midtjylland 2020

Notat om Psykiatriens opfølgning på dom

Punkt 4: Godkendelse af plan for etablering af nyt retspsykiatrisk sengeafsnit i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien

1-31-72-1577-19

Resume

Regionsrådet har afsat midler til drift af et nyt retspsykiatrisk sengeafsnit i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien og reserveret midler til, at sengeafsnittet kan etableres som OPP-projekt. Der fremlægges en række scenarier for etablering af sengeafsnittet. Det anbefales, at sengeafsnittet etableres nær almenpsykiatrien, og at der ud over sengeafsnittet etableres en etage til ca. 35 kliniske kontorarbejdspladser til psykiatrien og et disponibelt areal, som i første omgang kan anvendes til mødelokaler for henholdsvis Aarhus Universitetshospital Psykiatrien og Aarhus Universitetshospital, men som på sigt eksempelvis kan ombygges til et sengeafsnit.

Direktionen indstiller,

- at der etableres et nyt retspsykiatrisk sengeafsnit, et areal til kontorarbejdspladser og et disponibelt areal, der i første omgang indrettes til fælles mødelokaler, tæt på almenpsykiatrien i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien, jf. Scenarie A, og
- at Psykiatrien gives en projekteringsbevilling på 1 mio. kr. til det indledende arbejde med OPP-projektet i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien jf. tabel 2.

Sagsfremstilling

Med Finanslov 2020 blev der på landsplan afsat 90 mio. kr. årligt til en styrkelse af retspsykiatrien. Der blev i finanslovsaftalen lagt op til, at midlerne blandt andet anvendes til etablering af flere senge i retspsykiatrien.

På den baggrund godkendte regionsrådet på mødet den 26. februar 2020, at administrationen arbejder videre med en konkretisering af forslaget om etablering af et nyt retspsykiatrisk sengeafsnit med 16 senge i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien målrettet aflastning af patienter i almenpsykiatrien.

Ved udmøntningen af midlerne fra Finanslov 2020 til Psykiatrien på regionsrådsmødet i august 2020 afsatte regionsrådet 26 mio. kr. årligt fra 2023 til drift af det nye retspsykiatriske sengeafsnit. Med udgangspunkt i, at det nye retspsykiatriske sengeafsnit etableres i OPP-projektet i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien, og at etableringen derfor delvist finansieres via et årligt beløb fra driften, reserverede regionsrådet samtidig 10 mio. kr. årligt fra 2023 til OPP-projektet.

Administrationen har undersøgt en række scenarier for etablering af et nyt retspsykiatrisk sengeafsnit i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien. Disse scenarier er beskrevet i det vedlagte notat. På regionsrådsmødet den 26. februar 2020 blev der lagt op til, at sengeafsnittet skulle etableres ovenpå den eksisterende retspsykiatri. Som det fremgår af scenariebeskrivelserne herunder og i bilaget, har denne løsning imidlertid vist sig at være uhensigtsmæssig.

Administrationen anbefaler derfor nu, at det nye retspsykiatriske sengeafsnit bygges ved siden af almenpsykiatrien i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien. Sengeafsnittet etableres som et udslyningsafsnit for patienter, og der vil derfor være tale om velbehandlede patienter i stabil behandling. Denne løsning vil bl.a. sikre gode udefaciliteter til gavn for patienterne. Samtidig anbefaler administrationen, at der bygges en ekstra etage, som dels skal rumme ca. 35 kontorarbejdspladser til klinisk personale fra Psykiatrien, og dels skal rumme et disponibelt areal. Administrationen foreslår, at det disponible areal i første omgang indrettes med mødelokaler, men også klargøres til, at det på sigt kan ombygges til et sengeafsnit.

Kort beskrivelse af udvalgte scenarier

Scenarie A:

Der etableres en ny firefløjet bygning ved siden af almenpsykiatrien. Dette giver mulighed for at etablere et lukket gårdmiljø midt i bygningen, som det kendes fra den øvrige retspsykiatri i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien. Dermed kan der etableres gode udendørsfaciliteter for patienterne.

Bygningen forbindes med almenpsykiatrien og med den tunnel, der fører over til retspsykiatrien.

I bygningen etableres et sengeafsnit i ét plan, hvilket giver mulighed for den mest effektive kliniske drift. Derudover etableres en etage, der foreslås indrettet med ca. 35 kliniske kontorarbejdspladser samt et disponibelt område, der kan indrettes efter behov.

Behovet for ekstra kontorarbejdspladser er opstået, fordi Aarhus Universitetshospital Psykiatrien i de senere år har ansat ca. 45 ekstra kliniske medarbejdere som følge af politisk prioritering af midler til området. De beregninger,

der ligger til grund for dette estimat, fremgår af bilaget. Den konkrete anvendelse af det disponible areal afventer en nærmere vurdering af lokalebehovet. I første omgang foreslås det at indrette arealet med mødefaciliteter, der kan anvendes af såvel Aarhus Universitetshospital Psykiatrien som af Aarhus Universitetshospital.

Såfremt det disponible areal på sigt skal kunne anvendes til sengestuer, skal bygningen allerede i den indledende fase forberedes til dette. Eksempelvis bør der etableres fuld kælder under bygningen, så installationerne kan tilgås nedefra. Det vurderes, at det i givet fald vil koste ca. 21 mio. kr. at ombygge det disponible areal fra mødelokaler til sengeafsnit.

Bygningen vil inddrage en del af parkeringsarealet. Der arbejdes på, at der som erstatning etableres parkeringspladser på en placering på den anden side af Palle Juul-Jensens Boulevard, som vil være i overensstemmelse med den gældende lokalplan.

Administrationen anbefaler, at der i den videre proces tages udgangspunkt i Scenarie A, da dette scenarie dels vil give patienterne de bedste udendørsfaciliteter, dels gennem etablering af ekstra kliniske kontorarbejdspladser vil forbedre de kliniske personales arbejdsmiljø og dels vil fremtidssikre bygningen med mulighed for at indrette det disponible område efter behov.

Scenarie B:

Der tilføjes en ekstra etage på en del af den eksisterende retspsykiatri, der er en etage lavere end resten af bygningen. Dette kræver ikke nye arealudlæg eller et nyt plangrundlag. Denne udvidelse blev foreslået i forbindelse med regionsrådets behandling af sagen i februar 2020.

Da bygningens tag i dag anvendes til udeareal for patienterne, vil denne model forringe udearealet i den eksisterende retspsykiatri betydeligt.

De efterfølgende undersøgelser har desuden vist, at bygningen kun er forberedt til en udvidelse i forhold til de bærende konstruktioner, men at indretning, installationer mv. ikke kan genbruges. Derfor skal væsentlige dele af etagen under det nye byggeri ombygges for at muliggøre de nødvendige installationer, og at der vil være behov for at genhuse de funktioner, der varetages på etagen. Det vurderes uhensigtsmæssigt at ombygge en så ny bygning.

Scenarie C:

Der bygges et nyt sengeafsnit ved siden af den eksisterende retspsykiatri. Bygningerne forbindes med en forbindelsesgang.

Dette vil i mindre omfang påvirke brugen af de nuværende bygninger i byggeperioden. Der er imidlertid et begrænset grundareal til bygningen, hvorfor sengeafsnittet skal fordeles på to etager, hvilket ikke er hensigtsmæssigt i forhold til driften af sengeafsnittet.

En del af grunden ligger endvidere uden for lokalplanområdet og må derfor på nuværende tidspunkt ikke bebygges. På grund af det begrænsede grundareal kan der heller ikke anvises udearealer til sengeafsnittet, så der skal enten etableres et areal på taget eller mindre, afskærmede altaner på hvert plan. Såfremt der skal arbejdes videre med dette scenarie, vil Region Midtjylland gå i dialog med Aarhus Kommune omkring ændring af lokalplanen.

Sammenligning af nøgletal

Hovedtal for de enkelte scenarier, herunder en række variationer over Scenarie A, fremgår af bilaget.

I tabel 1.1 herunder sammenlignes nøgletal for det anbefalede Scenarie A, hvor der etableres et sengeafsnit samt en etage til kontorarbejdspladser og et disponibelt areal indrettet med kontorarbejdspladser, med scenarie A1, hvor der kun etableres sengeafsnit, med henblik på at belyse de økonomiske konsekvenser af at supplere det planlagte retspsykiatriske sengeafsnit med kontorfaciliteter og mødelokaler.

I scenarierne regnes med fuld kælder under bygningen. Behovet for kælderareal skal udredes i den videre proces. Såfremt der ønskes mulighed for, at det disponible areal på sigt kan indrettes til sengestuer, skal der etableres fuld kælder under bygningen, så installationerne kan tilgås nedefra.

Bemærk, at såfremt regionsrådet beslutter, at der alene skal etableres et retspsykiatrisk sengeafsnit, foreslås det at placere sengeafsnittet tættere på retspsykiatrien (Scenarie C) på trods af de ulemper, dette vil medføre. Dette begrundes dels i, at byggefeltet ved almenpsykiatrien derved friholdes, så der på et senere tidspunkt kan bygges i flere etager frem for kun at bygge et sengeafsnit i ét plan. Dermed udnyttes byggefeltet bedst muligt. Derudover vil en placering nær almenpsykiatrien ikke være påkrævet, da der ikke vil være kliniske kontorarbejdspladser for det almenpsykiatriske personale eller mødelokaler i bygningen. Derimod kan alarmløb bedre organiseres i samarbejde med den øvrige retspsykiatri.

Tabel 1.1 Sammenligning af nøgletal for scenarie A og A1

	Scenarie A	Scenarie A1	Difference
	Nyt sengeafsnit, ca. 35 kontorarbejdspladser og disponibelt areal midlertidigt indrettet med mødelokaler nær almenpsykiatrien	Nyt sengeafsnit nær almenpsykiatrien	Scenarie A minus scenarie A1
Areal af nybyg	4.236 m ²	2.793 m ²	1.443 m ²
Kvadratmeterpris (samlet anlæg/m ²)	28.801 kr/m ²	31.507 kr/m ²	-2.706 kr/m ²
Samlet anlægsbudget	122 mio. kr.	89 mio. kr.	33 mio. kr.
Samlet årlig bygningsdrift (OPP og teknisk drift)	10,9 mio. kr.	7,4 mio. kr.	3,5 mio. kr.
Tilbagekøb efter 25 år	64,7 mio. kr.	43,5 mio. kr.	21,2 mio. kr.

Som det fremgår af kolonnen "Difference" i tabel 1 estimeres det, at den ekstra etage med kliniske kontorarbejdspladser og et disponibelt areal midlertidigt indrettet med kontorarbejdspladser vil øge anlægsbudgettet med 33 mio. kr. i forhold til den model, hvor der alene etableres sengeafsnit og kælder. Den samlede årlige bygningsdrift øges med 3,5 mio. kr.

Regionsrådet har i forbindelse med udmøntningen af midlerne fra Finanslov 2020 til Psykiatrien reserveret 10 mio. kr. årligt fra 2023 til OPP-projektet. Dette anvendes til finansiering af den årlige bygningsdrift. Som det fremgår, forventes det, at den årlige bygningsdrift vil overstige dette beløb med 0,9 mio. kr. årligt. Dette finansieres inden for Psykiatriens budget.

De tilsvarende nøgletal for scenarierne B og C fremgår af tabel 1.2.

Tabel 1.2 Sammenligning af nøgletal for scenarie B og C

	Scenarie B	Scenarie C
	Ny etage på eksisterende bygning	Nyt sengeafsnit i to etager nær retspsykiatrien (delvis kælder)
Areal af nybyg	1.320 m ²	1.900 m ²
Kvadratmeterpris (samlet anlæg/m ²)	43.939 kr/m ²	46.842 kr/m ²
Samlet anlægsbudget	58 mio. kr.	89 mio. kr.
Samlet årlig bygningsdrift (OPP og teknisk drift)	4,7 mio. kr.	6,9 mio. kr.
Tilbagekøb efter 25 år	30,8 mio. kr.	47,2 mio. kr.

Den videre proces

Det er første gang, et projekt i Region Midtjylland etableres som et tilkøb til en OPP-kontrakt. Tids- og procesplanen for det videre arbejde vil derfor efter behov blive justeret på baggrund af de erfaringer, der gøres i de enkelte faser.

Det foreslås at afsætte 1 mio. kr. til det indledende arbejde med projektet. Midlerne skal blandt andet anvendes til bestillerrådgivning i den indledende fase jf. tabel 2.

Konsekvenserne for bevilling, rådighedsbeløb og finansiering fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb.

1.000 kr.	Flerårig anlægsbevilling ¹	Rådighedsbeløb			
		2020 indeks 106,1	2021 indeks 106,1	2022 indeks 106,1	2023 indeks 106,1
<i>Bevillingsændringer²</i>					
Psykiatrien, Projektering til nyt retspsykiatrisk sengeafsnit i Aarhus	1.000		1.000		
Ændring af anlægsbevilling Pulje til anlægsprojekter	-1.000		-1.000		
Total	0	0	0	0	0

¹Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt

²+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter

Den overordnede tidsplan for det kommende arbejde med det nye retspsykiatriske sengeafsnit fremgår af tabel 3.

Tabel 3 Tidsplan	
Aktivitet	Periode
Indledende undersøgelser	Ultimo 2020/primus 2021
Fastlæggelse af overordnet ramme	1. kvartal 2021
Politisk behandling af aftale	2. kvartal 2021
Udarbejdelse af projektforslag	Ultimo 2021-1. halvår 2022
Hovedprojekt inkl. udbud til entreprenør	2.-4. kvartal 2022
Politisk behandling af projekt og økonomi	1. kvartal 2023
Udførelse	2.kvartal 2023-2. kvartal 2024
Aflevering og indflytning	3. kvartal 2024
Drift	4. kvartal 2024

I henhold til tidsplanen skal Region Midtjylland i 1. kvartal 2021 fastlægge den overordnede ramme for projektet, herunder formål og de konkrete funktioner i projektet. Dette skal munde ud i en skriftlig aftale med OPP-leverandøren om udførelsen af projektet, som fremlægges for regionsrådet til godkendelse i 2. kvartal 2021.

Derefter udarbejdes et egentligt projektforslag med inddragelse af brugere, Region Midtjylland, bestillerrådgiveren og OPP-leverandøren. På den baggrund udarbejder OPP-leverandøren et hovedprojekt, som kan danne grundlag for et udbud i 2. halvår af 2022.

Herefter skal regionsrådet i 1. kvartal 2023 tage stilling til, om projektet skal realiseres.

Selve byggearbejdet gennemføres i perioden 2. kvartal 2023 - 2. kvartal 2024. Det forventes, at det nye retspsykiatriske sengeafsnit kan tages i brug i 4. kvartal 2024.

Ved udmøntningen af midlerne fra Finanslov 2020 til Psykiatrien på mødet den 19. august 2020 afsatte regionsrådet 26 mio. kr. årligt til drift af det nye retspsykiatriske sengeafsnit og reserverede 10 mio. kr. årligt til OPP-projektet – begge dele fra og med 2023. Som følge af den forventede senere ibrugtagning vil der være uforbrugte midler i 2023 og 2024. Såfremt udgifterne til OPP-projektet bliver mindre end de 10 mio. kr., der er reserveret, vil der desuden blive frigivet et årligt beløb.

Regionsrådet vil i 2022 få fremlagt et forslag til, hvordan de uforbrugte midler udmøntes i 2023. De resterende midler udmøntes, når ibrugtagningstidspunktet kendes mere præcist.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at der etableres et nyt retspsykiatrisk sengeafsnit, et areal til kontorarbejdspladser og et disponibelt areal, der i første omgang indrettes til fælles mødelokaler, tæt på almenpsykiatrien i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien, jf. Scenarie A, og

at Psykiatrien gives en projekteringsbevilling på 1 mio. kr. til det indledende arbejde med OPP-projektet i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien jf. tabel 2.

Ole R. Andersen og Jacob Klærke var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Scenarier for nyt retspsykiatrisk sengeafsnit

Punkt 5: Orientering om sammenhængende behandling af somatisk sygdom ved samtidig psykiatrisk sygdom

1-31-72-68-20

Resume

Psykiatri- og socialudvalget har ønsket en orientering om sammenhængende behandling af somatisk sygdom ved samtidig psykiatrisk sygdom. Der orienteres derfor om Region Nordjyllands projekt vedrørende liaison somatik, mulighederne for at udbrede erfaringer fra diabetesprojekter til andre sygdomsgrupper samt for indsatsen for socialt udsatte, herunder en styrket misbrugsbehandling.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om samtidig behandling af somatisk og psykiatrisk sygdom tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget behandlede på mødet den 2. september 2020 en henvendelsessag fra regionsrådsmedlem Jacob Klærke om sammenhængende behandling af somatisk sygdom ved samtidig psykiatrisk sygdom. Psykiatri- og socialudvalget påpegede i den forbindelse vigtigheden af en styrket indsats i forhold til at skabe øget lighed i sundhed, herunder i forhold til socialt udsatte. Udvalget anmodede om, at administrationen belyser Region Nordjyllands projekt om liaison somatik, mulighederne for at indtænke erfaringer fra de igangværende diabetesprojekter i forhold til andre sygdomsgrupper, styrket misbrugsbehandling mm.

Et fokus på sammenhængende behandling af somatisk sygdom ved samtidig psykiatrisk sygdom er i øvrigt i overensstemmelse med Region Midtjyllands Sundheds- og Hospitalsplan, hvor det i afsnittet "En sammenhængende akutindsats og hospitalsstruktur" fremgår, at "Det vil vi gøre: Sætte fokus på sammenhæng og koordinering mellem psykiatrien og det somatiske område." Af afsnittet "Sundhedsfremme og forebyggelse" fremgår det endvidere, at "Det vil vi gøre: "Fremme lighed i Sundhed", "Gennem differentierede indsatser tage hånd om socialt udsatte patienter" og "Have fokus på forebyggelse af somatisk sygdom blandt borgere med psykisk sygdom".

Region Nordjyllands projekt vedrørende liaison somatik

Liaison somatik er en samarbejdsform på tværs af psykiatri og somatik, hvor somatisk personale tager hånd om fysiske symptomer og sygdomme hos de indlagte patienter i psykiatrien. Dermed bygges bro mellem psykiatrien og somatikken for at forbedre det fysiske helbred hos patienter med psykiatrisk sygdom.

Konkret går en somatisk læge og sygeplejerske stuegang på de psykiatriske sengeafdelinger på et fast tidspunkt, f.eks. ugentligt eller hver 14. dag, hvor der understøttet af det psykiatriske personale gennemføres somatiske udredninger af patienterne. I modsætning til personalet i psykiatrien, der er iklædt "almindeligt" tøj, bærer det somatiske personale uniform. Derfor er det let for patienterne at afkode, at den person, der kommer ind iført en hvid kittel, har et andet hovedfokus end psykiatriens personale.

Erfaringen fra Region Nordjylland er blandt andet, at "den hvide kittel" har skabt en god dialog med patienterne, som nu får gennemført de undersøgelser, de ellers har afvist i årevis. Det har været afgørende for patienterne, at den somatiske rådgivning og undersøgelse ikke gennemføres af psykiateren, da "den hvide kittel" taler om fysisk helbred og ikke eksempelvis tvangstilbageholdelse, ønske om udgang eller den medicinske psykiatriske behandling, som kan være konfliktfyldte emner.

Voksenpsykiatrien i Region Nordjylland er organisatorisk opdelt i Klinik Psykiatri Syd, Aalborg Universitetshospital og i Klinik Psykiatri Nord, der omfatter bl.a. Brønderslev, Frederikshavn og Thisted. Projektet har siden 2017 været et ugentligt tilbud for indlagte psykiatriske patienter i Klinik Psykiatri Syd. I Budget 2015 udmøntede regionsrådet i Region Nordjylland 1,1 mio. kr. til projektet. Med Budget 2020 er der afsat yderligere 1 mio. kr. til at udbrede projektet til også at omfatte Klinik Psykiatri Nord.

Indsatser i Region Midtjylland

I modsætning til Region Nordjylland har Region Midtjylland ikke et systematisk tilbud om liaison somatik. Der er således ikke afsat midler til, at en somatisk læge systematisk kan gå stuegang i psykiatrien.

Som en del af arbejdet med Psykiatriens strategiske indsatsområder frem mod 2024 fokuseres der på at styrke samarbejdet med samarbejdspartnere som kommuner og somatiske hospitaler for at sikre sammenhæng i behandlingsforløbet og mindske overdødeligheden blandt mennesker med psykiatrisk sygdom.

Psykiatrien i Region Midtjylland har konkret fokus på at styrke og udvikle indsatser, der kan understøtte bedre fysisk helbred hos patienter med psykisk sygdom, f.eks.

- Fokus på vedvarende opkvalificering af personalets kompetencer og vidensniveau om somatiske og psykiatriske tilstande samt fælles undervisning på tværs af psykiatri og somatik.
- Samlet modtagelse af patienter med akut psykiatrisk og akut somatisk sygdom i akutafdelingerne. Formålet er at sikre, at psykiatriske patienter mødes med udgangspunkt i deres samlede symptombillede.
- Ph.d.-studie om tværsektorielt samarbejde om forbedring af det somatiske helbred blandt patienter indlagt på retspsykiatriske afsnit i Region Midtjylland. Formålet er at afprøve en somatisk intervention rettet mod indlagte retspsykiatriske patienter og beskrive de helbredsmæssige effekter heraf. Projektet forventes afsluttet ultimo 2023 og kan bane vej for et nyt forbedret somatisk behandlingstiltag for de langtidsindlagte retspsykiatriske patienter.
- Hvis personalet i psykiatrien under en indlæggelse bliver opmærksomme på en somatisk problemstilling, kan de rekvirere et somatisk tilsyn. Hvis problemstillingen ikke er akut eller alvorlig, kan personalet også anbefale patienten at opsøge egen læge efter udskrivelsen.
- Undersøgelse og diagnosticering af somatisk sygdom er en del af behandlingskonceptet for patienter i de intensive senge, der blev implementeret i psykiatrien fra september 2020. De 14 intensive senge er fordelt på regionens seks almenpsykiatriske afdelinger. Der tilbydes en fokuseret og koordineret indsats til de sværest syge patienter.
- Børne- og ungdomspsykiatrisk Afdeling etablerede i september 2020 et samarbejde med Afdeling for Diabetes og Hormonsygdomme, hvor en somatisk læge 1 time om ugen er til stede for at vurdere somatiske problemstillinger i forhold til indlagte og ambulante patienter med spiseforstyrrelser.

Mulighederne for at indtænke erfaringer fra igangværende diabetesprojekter i forhold til andre sygdomsgrupper

På mødet den 2. september 2020 blev psykiatri- og socialudvalget præsenteret for en oversigt over nuværende og kommende tiltag, der har til hensigt at sikre en mere sammenhængende behandling af somatisk og psykisk sygdom. Oversigten er vedlagt som bilag. Mange mennesker med psykisk sygdom rammes af livsstilssygdomme som hjerte-karsygdomme og diabetes, blandt andet fordi de mangler overskud til at leve sundt og motionere. Psykiatrien har derfor indledt et samarbejde med Steno Diabetes Center Aarhus om at styrke forebyggelsen og behandlingen af diabetes. På den baggrund omfatter oversigten i bilaget 18 indsatser, hvoraf 4 er relateret til diabetes.

- Undersøgelse af, om hyppigere screening for somatisk sygdom forbedrer patienternes generelle helbred. I forbindelse hermed opkvalificeres psykiatrisk personale i forhold til at screene patienterne for somatiske lidelser – herunder diabetes og prædiabetiske tilstande, men også andre somatiske lidelser. Målgruppen er retspsykiatriske patienter.
- Multidisciplinære teamkonferencer og evt. etablering af fusionsklinik med henblik på at styrke forebyggelse, opsporing og behandling af diabetes hos psykisk syge og sårbare patienter.
- Kompetenceudvikling med henblik på opkvalificering af psykiatrisk personale til bedre diagnosticering af somatiske sygdomme. Indledningsvist fokuseres på diabetes eller prædiabetes.
- Undersøgelse af effekten af at tilrettelægge transitionsforløb på tværs af kommuner og psykiatri for sårbare familier/unge i forhold til patienter med psykiske lidelser og samtidige somatiske komplikationer.

Fælles for disse tiltag er, at der fokuseres på metodeudvikling og en vurdering af effekten af kompetenceudvikling og styrket samarbejde i forhold til forbedring af patienternes fysiske helbred. Når resultaterne foreligger, vil det derfor være relevant at se på, hvordan positive resultater kan udbredes til at sikre en bedre behandling af borgere med psykisk sygdom også for andre sygdomsgrupper.

Fokus på socialt udsatte, herunder en styrket misbrugsbehandling

Psykiatrien i Region Midtjylland har fokus på at styrke indsatsen for socialt udsatte, herunder at nedbringe overdødeligheden for denne gruppe af borgere. Det gælder bredt i forhold til alle indsatser. Derudover er der indsatser, som mere specifikt retter sig mod socialt udsatte. I 2020 oprettes eksempelvis udgående teams, der skal yde en intensiveret indsats over for beboere på bosteder og forsorgshjem for at sikre mere koordinerede forløb og en hurtigere og bedre indsats over for de svært syge beboere.

Et af de andre initiativer, der beskrives i bilaget, omfatter et styrket samarbejde på tværs af kommune, psykiatri og somatik om bedre behandling af udsatte borgere med rusmiddelproblematikker og mange sygehuskontakter. I dag varetages misbrugsbehandlingen primært af kommunerne. Psykiatrien varetager dog misbrugsbehandlingen, mens patienterne er indlagt. Det betyder, at patienterne kan opleve, at indsatsen er usammenhængende, fordi én instans behandler misbruget, mens en anden instans behandler den psykiske sygdom. Det forventes, at regeringen ved udarbejdelsen af 10-årsplanen for psykiatrien vil lægge op til en ændret ansvarsfordeling mellem region og kommuner i forhold til behandling af mennesker med psykisk sygdom og et samtidigt misbrug, så der forhåbentligt kan skabes en bedre sammenhæng i behandlingen af den enkelte borger.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orientering om samtidig behandling af somatisk og psykiatrisk sygdom til efterretning. Udvalget aftalte samtidig, at der på et senere møde i udvalget skal være en præsentation af Region Nordjyllands liaison-projekt samt en præsentation af initiativer i Region Midtjylland i forhold til sammenhængende behandling af somatisk sygdom ved samtidig psykiatrisk sygdom.

Ole R. Andersen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Psykiatri- og socialudvalget den 2. september 2020: Henvendelsessag fra regionsrådsmedlem Jacob Klærke om sammenhængende behandling af somatisk sygdom ved samtidig psykiatrisk sygdom.

Bilag

Oversigt over nuværende og kommende tiltag

Punkt 6: Inddragelse i projektet Ny psykiatri i Viborg #

1-00-24-19

Resume

Der orienteres om den overordnede tidsplan for og administrationens overvejelser om inddragelse af relevante interessenter i anlægsprojektet Ny psykiatri i Viborg.

Direktionen indstiller,

at inddragelse i projektet Ny psykiatri i Viborg drøftes.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget har på sit møde den 7. oktober 2020 anmodet om et overblik over, hvornår og hvordan det politiske system, brugere, medarbejdere og andre relevante interessenter vil blive inddraget i forbindelse med anlægsprojektet Ny psykiatri i Viborg, så det sikres, at deres input kan indgå på de rigtige tidspunkter i processen.

Der er på foranledning af psykiatri- og socialudvalget igangsat en yderligere belysning af det fremadrettede kapacitetsbehov i Psykiatrien ud fra bl.a. patientflow, demografiudvikling og øvrige relevante faktorer. Dette arbejde forventes afsluttet omkring årsskiftet 2020/21, og det vil herefter blive fremlagt for udvalget til politisk drøftelse, herunder en drøftelse af, hvilke konsekvenser belysningen eventuelt skal have for det endelige omfang af projektet i Viborg.

Det er planen, at dette bliver det første nedslagspunkt for psykiatri- og socialudvalget, blandt andet i forhold til, hvorvidt der skal ses på en tilpasning af kapaciteten i Regionspsykiatrien Midt. Efterfølgende vil udvalget blive inddraget i forhold til valg af udbudsform/udbudsparametre medio 2021, udpegning af vinderprojekt (alt efter hvordan projektet udbydes formentlig i 2022), løbende rapportering i form af 3. øje-rapporter samt alle væsentlige beslutninger om økonomi og tidsplan, der ikke uddelegeres til projektledelsen.

Der har i den forløbne proces allerede været fokus på medarbejder- og patientperspektivet, da der i de indledende faser af helhedsplansarbejdet er blevet afholdt workshops med deltagelse af relevante medarbejdere fra Regionspsykiatrien Midt for at afklare, hvilke behov og ønsker der overordnet vil skulle imødekommes i et nyt byggeri for at give optimale rammer til både den psykiatrifaglige praksis og det gode arbejdsmiljø.

Således er en række vigtige pointer omkring funktioner, interne sammenhænge, afsnitsstørrelser, adgang til rekreation og skærmede udearealer allerede dokumenteret og belyst forud for den indledende scenariebeskrivelse. Dette input har også været en del af grundlaget for den kvalitative vurdering af scenarierne tidligere på året. Der planlægges dog efter en væsentlig mere inddragende proces med repræsentation fra både bruger-, medarbejder- og ledelseslag, når den endelige udbudsform er besluttet, og det kan planlægges, hvem der skal facilitere denne proces, og hvornår den placeres bedst i det samlede projektføreløb. Det er vigtigt at komme tidligt i gang som muligt for at få den rette basis for projektet, men omvendt viser erfaringen også, at det i forbindelse med byggeprojekter, der strækker sig over mange år, er vigtigt også at placere medarbejderinddragelsen så relativt sent i forløbet, at man kan nå at få indarbejdet den mest up-to-date-viden i det endelige projekt.

Administrationen og Psykiatriplanlægningen er i øjeblikket i gang med indsamling af foreløbige erfaringer om nye typer af psykiatri-sengestuer og forskellige organiseringer af sengeafdelinger både i Region Midtjylland og de øvrige regioner med henblik på en endelig dokumentation først i 2021. Dette materiale tænkes at indgå i grundlaget for udbudsmaterialet til Ny psykiatri i Viborg.

Der vil i den kommende periode blive etableret en projektorganisation, der skal lede projektet og varetage styringen på vegne af regionen. Regionsrådet godkendte på mødet i oktober 2020 en bevilling bl.a. til dette formål og til antagelse af en bygherrerådgiver. Det er hensigten, at den interne projektorganisation og den eksterne bygherrerådgiver i fællesskab skal komme med oplæg til projekt- og udbudsform, herunder lave en endelig plan for, hvornår de forskellige interessenter bedst inddrages i processen. Det vurderes vigtigt, at alle relevante parter inddrages rettidigt, og dette kan derfor indgå som et kvalitativt parameter i udbuddet. Som tidligere nævnt forventes dette oplæg forelagt det politiske system medio 2021. Heri vil indgå et overblik over den planlagte interessentinddragelse samt forventning til tidsplan for inddragelse af psykiatri- og socialudvalget, forretningsudvalget og regionsrådet.

Koncerndirektør Anders Kjærulff vil på mødet give en nærmere orientering om administrationens overvejelser om inddragelse af det politiske system m.fl. i projektet med henblik på en drøftelse i udvalget.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede inddragelse i projektet Ny psykiatri i Viborg og tilkendegav i den forbindelse, at man gerne ser en tidlig inddragelse af de forskellige interessenter i projektet, herunder brugere- og pårørende samt patientforeninger.

Ole R. Andersen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 7: Nye anbefalinger på akutområdet

1-30-72-85-18

Resume

Sundhedsstyrelsen har udsendt nye anbefalinger på akutområdet, der i al væsentlighed er i god overensstemmelse med Region Midtjyllands Sundheds- og hospitalsplan samt regionens øvrige eksisterende plangrundlag. Regionsrådets bemærkninger til Sundhedsstyrelsens høringsudgave af anbefalingerne er i vid udstrækning imødekommet. Dette gælder blandt andet i forhold til mulighed for fortsat at modtage udvalgte, visiterede medicinske patienter i Silkeborg samt mulighed for fortsat at organisere den radiologiske vagt i Østjylland via fælles beskriverenhed.

Direktionen indstiller,

at orientering om nye anbefalinger på akutområdet tages til efterretning, og

at anbefalingerne indgår i det videre arbejde med udvikling af akutområdet.

Sagsfremstilling

Sundhedsstyrelsen har den 9. oktober 2020 udsendt "Anbefalinger for organisering af den akutte sundhedsindsats - Planlægningsgrundlag for de kommende 10 år". Formålet med de nye anbefalinger er at sætte rammen for den akutte behandling fremover, således at patienter også i fremtiden oplever, at de får den nødvendige hjælp, når de har et akut behov, og at de får en høj og ensartet kvalitet uanset, hvor i landet de bor.

Anbefalingerne er blevet til efter en længere proces, der blev afsluttet med en høringsfase ultimo 2019. Regionsrådet afgav i december 2019 sit høringssvar til høringsudgaven. Nedenfor gennemgås anbefalingerne med udgangspunkt i regionsrådets høringssvar. Afsluttende opsummeres de områder, hvor de nye anbefalinger giver anledning til ændringer eller nye initiativer i forbindelse med det eksisterende plangrundlag.

Akutanbefalingerne 2020 og Region Midtjyllands høringssvar

De nye anbefalinger på akutområdet er i al væsentlighed i god overensstemmelse med Region Midtjyllands Sundheds- og hospitalsplan samt regionens øvrige eksisterende plangrundlag. Regionsrådet bakkede i sit høringssvar også overvejende op om anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsen. På en række områder havde regionsrådet dog forbehold i forhold til Sundhedsstyrelsens høringsudkast. De væsentligste kommentarer knyttede sig til følgende områder:

Fortsat mulighed for modtagelse af akutte, visiterede patienter i Silkeborg

Regionsrådet var bekymret for en formulering om, at der kun undtagelsesvist, og kun for visiterede patientgrupper til fagligt velbegrundede funktioner, som for eksempel oplussen af kendt kronisk sygdom, kunne modtages akut på specialsygehuse, fordi dette vurderes at kunne få konsekvenser for fortsat modtagelse af akutte visiterede patienter i Silkeborg.

I de nye retningslinjer er kravene til, at der kan modtages udvalgte akutte visiterede på specialsygehuse beskrevet. Dette åbner umiddelbart op for fortsættelse af eksisterende praksis i Silkeborg, dog med genbesøg af konkrete visitationsretningslinjer mv. De nye anbefalinger vil, ligesom det øvrige plangrundlag, være en del af grundlaget for arbejdet med udviklingsplan for Regionshospitalet Silkeborg.

Skærpede krav om speciallægetilstedeværelse – herunder mulighed for opretholdelse af fælles beskriverenhed på det radiologiske område

Regionsrådet fandt det uhensigtsmæssigt, at der i den foreliggende plan henvises til anbefalinger om speciallægetilstedeværelse som beskrevet i en række specialeplaner, der primært har sigte på det elektive område. Dette gjaldt ikke mindst krav om tilstedeværelse på det radiologiske område, fordi kravene ikke umiddelbart syntes at give rum for Region Midtjyllands model med en fælles beskriverenhed på det radiologiske område. Regionsrådet påpegede også, at krav om umiddelbar adgang til speciallægeassistance i forbindelse med modtagelse af akutte psykiatriske patienter må forventes at give udfordringer i Region Midtjylland grundet mangel på speciallæger i specialet. Endeligt pegede regionsrådet på, at akutafdelingen, når der er tilstedeværelse af speciallæge i akutmedicin eller anden speciallæge med tilsvarende kompetencer døgnet rundt, bør kunne håndtere de første 30 minutter af alle interne medicinske forløb i akutafdelingen. Regionsrådet anbefalede på den baggrund, at Sundhedsstyrelsen i dialog med de relevante lægefaglige selskaber burde overveje muligheden for at fravige kravet om adgang til umiddelbar assistance afhængig af lokale forhold og øvrig tilstedeværende kompetencer til andre specialer. Konkret blev der peget på mulighed for at fravige kravet om adgang til umiddelbar assistance af speciallæge i intern medicin under forudsætning af døgndækkende tilstedeværelse af speciallæger i akutmedicin.

De nye anbefalinger giver mulighed for, at Region Midtjylland kan fortsætte den eksisterende model med en fælles beskriverenhed på det radiologiske område.

Af tabel 11 i det samlede anbefalingsmateriale er det præciseret, hvilke assistancekrav der gælder, når et speciale er repræsenteret på et akutsygehus. Dette kan få konsekvenser for organisering af arbejdet lokalt på det enkelte hospital, og måske på enkelte områder betyde, at fordeling af opgaver mellem hospitalerne skal genovervejes. Anbefalingerne skal indgå i fremtidige processer omkring specialeplanlægning.

Sundhedsstyrelsen har ikke på baggrund af Region Midtjyllands høringssvar ændret på anbefalingerne i forhold til krav om umiddelbart fremmøde af speciallæger i intern medicin. Anbefalingerne er dog tilrettet, så det nu er speciallæger fra alle ni interne medicinske specialer, der kan indgå i vagtdækningen.

Forventning om inddragelse i det kommende arbejde med revision af specialevejledninger

Regionsrådet lagde i sit høringssvar vægt på inddragelse i det kommende arbejde om revision af de relevante specialevejledninger. Specifikt udtrykte regionsrådet forventning om, at revisionen vil tage højde for de teknologiske udviklinger inden for akut ultralyd, herunder mulighederne for at andre speciallæger (for eksempel speciallæger i akutmedicin og speciallæger i anæstesiologi), kan foretage de indledende akutte ultralydsundersøgelser af hjertet med henblik på vurdering af, om der er behov for en fuld ekkokardiografi.

Sundhedsstyrelsens tidligere anbefaling om revision af specialevejledninger er ikke medtaget i den endelige udgave af anbefalingerne.

Anbefalingerne om tilstedeværelse af speciallæger på akutsygehuset er opdateret med en anbefaling om, at der skal være adgang til kardiologisk speciallægeassistance inden for kort tid (30 minutter). Dette betyder, at hospitalerne i Region Midtjylland skal genoverveje den eksisterende organisation, da akuthospitalerne på nuværende tidspunkt har forpligtet sig til, at der kan være kardiologisk speciallægeassistance tilstede på alle matrikler inden for 60 minutter.

Ensartet organisering i akutklinikker og skadeklinikker

Sundhedsstyrelsen anbefaler ensartet organisering og navngivning af regionernes akutte tilbud. Dette indebærer, at Sundhedsstyrelsen anbefaler at lægevagten i fremtiden skal benævnes "Akutklinik". Til gengæld skal sygeplejebemandede behandlingssteder som udelukkende varetager behandling af visiterede småskader uden lægelig tilstedeværelse, svarende til det vi i dag i Region Midtjylland benævner Akutklinik, fremover benævnes "Skadeklinik". Sundhedsstyrelsen anbefaler også, at betegnelsen "Skadestue" forlades, da den kan skabe uklarhed om tilbud og kompetenceniveau.

I sit høringssvar gjorde Region Midtjylland opmærksom på, at forslaget passer dårligt med den eksisterende organisering i regionen, da vi har akutklinikker, der er bemandede med sygeplejersker om dagen, men med vagtlægefunktion om aftenen. Regionens bemærkninger har dog på dette område ikke haft betydning i forhold til den endelige anbefaling.

Anbefalingen betyder, at Region Midtjylland skal omdøbe nuværende lægevagt og nuværende akutklinikker samt fravige brug af begrebet skadestue.

Øvrige væsentlige ændringer i og konsekvenser af anbefalingerne

Både i anbefaling 17 om "Akutsygehusets opgaver", og i anbefaling 26 om "Krav til assistance på somatisk akutsygehus" lægges styrket vægt på hensyntagen til ældre og skrøbelige patienter, herunder inddragelse af geriatriske kompetencer.

Et samlet overblik over de nye anbefalinger, samt regionens kommentarer til høringsudkastet, og efterfølgende gennemslag i anbefalinger, samt forventet betydning for plangrundlag mv. i regionen, er vedlagt som bilag.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at orientering om nye anbefalinger på akutområdet tages til efterretning, og

at anbefalingerne indgår i det videre arbejde med udvikling af akutområdet.

Ole R. Andersen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet godkendte den 18. december 2019 Region Midtjyllands høringssvar til Sundhedsstyrelsens høringsudgave af "Anbefalinger for organisering af den akutte sundhedsindsats - Planlægningsgrundlag for de kommende 10 år".

Bilag

Anbefalinger for organisering af den akutte sundhedsindsats

Høringssvar regionsråd RM. Akutanbefalinger 2019

Samlet oversigt over de enkelte anbefalinger

Punkt 8: Løbende orientering om diverse emner i forbindelse med Covid-19

#

1-31-72-274-20

Resume

Psykiatri og socialudvalget får løbende en status på forskellige emner i relation til Covid-19 for så vidt angår Psykiatrien i Region Midtjylland og Socialområdet i Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om Covid-19 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget får på sine møder en løbende status på emner i relation til Covid-19-håndteringen og emner afledt af Covid-19-håndteringen i forhold til Psykiatrien i Region Midtjylland og Socialområdet i Region Midtjylland.

Der er vedlagt en aktuel status på Covid-19.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om Covid-19 til efterretning.

Ole R. Andersen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Orientering om Covid-19

Punkt 9: Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #

1-00-24-19

Resume

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Direktionen indstiller,

at emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg drøftes.

Sagsfremstilling

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Der var møde i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg den 6. november 2020 samt et fællesmøde mellem Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg og de regionale psykiatri- og socialudvalg samme dag.

Næste møde er den 26. november 2020.

Beslutning

Sagen blev udsat.

Ole R. Andersen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 10: Gensidig orientering #

1-00-24-19

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Psykiatri- og socialudvalgets årshjul og mødeplan er vedlagt.

Beslutning

Administrationen orienterede om det kriseberedskab, som Psykiatrien i Region Midtjylland har etableret i forhold til mink-avlere og deres familie m.fl.

Administrationen orienterede om en igangsat høring vedrørende en ændret organisering af den akutte modtagelse af somatiske og psykiatriske patienter på Aarhus Universitetshospital.

Administrationen orienterede om status i forhold til alarmopkald i Aarhus Universitets-hospital Psykiatrien.

Ole R. Andersen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Psykiatri- og socialudvalgets årshjul

Mødeplan for psykiatri- og socialudvalget